

Szakadékjátszma

régen találkoztunk

Áron András felismerte a reggel hat órai telefonhangot

a fekete öltönyös biztonsági ember utasításra várt

Áron András lassan fordult meg

Havas Oszkár arca nem volt az egykori diákarc. Rövidre vágott szakállában
fehér szálak. A haja is ősz volt

nézték egymást

Havas Oszkár intett, a biztonsági ember visszaült

gyere, András, menjünk le a büfébe, igyunk egy kávé

a pult mögött ülő hölgy szolgálatkészen figyelt. A liftnél Havas Oszkár meg-
állt. Visszament, mondott valamit a biztonsági embernek

a pult fölötti óra tíz-huszonegyet mutatott

a liftben csengett Áron András telefonja

igen... én... mikor?... most nem... visszahívlak

Tatjana volt?, kérdezte Havas Oszkár

Áron András bólintott

engem is hívott reggel

mondd, Oszkár, mi van itt? Mi ez az egész?

jól jön majd a kávé

a büfénél a pultos lány is új volt. Havas Oszkár erős presszókávé

rendelt, Áron András cappuccinót

leültek a sarokasztalnál. A pultos hozta a presszókávé

és a cappuccinót

te ki vagy itt?

Havas Oszkár kortyolta a kávé

becsül téged az új főnök, a szakértelmedet, a külföldi tapasztalataidat... eme-
lik a fizetésedet

mióta vagy itt?

tegnap óta

tegnap vasárnap volt, gondolta Áron András, gyorsan történik minden

kitüntetéssel végezted az alkalmazott matematika szakot. Nagy előny

hova kerültél érettségi után?

elvégeztem néhány tanfolyamot. Apám környezetében kaptam beosztást

Áron András hallgatott

nézd, András, tudom, most mit gondolsz... ez is szakma. Szükségszerű, ré-
gen is, most is... az egész világon

A Magvető Kiadónál megjelenő regény részlete. Korábbi fejezete olvasható a *Jelenkor* 2020. novemberi lapszámában.

egyre megy?
igény van rá. Mindenhol. Tudom, mit gondolsz erről
az előző aligazgató a barátom volt
közös megegyezéssel lépett ki. A főnökség sajnálta. Remek szakember volt...
meglátod, komoly feladatokat bízhatnak rád
az eddigiek is...
az újabbak fontosabbak, vágott közbe Havas Oszkár
kiknek?
Havas Oszkár nevetett
a régi vagy, András
Áron András is próbált nevetni. Úgy érezte, a nevetés nem az ő hangja, mes-
sziről hallotta a saját nevetését
iszol egy rövidet?
iszom, mondta Áron András
Havas Oszkár két Finlandia vodkát rendelt. Lehajtották
van otthon a könyvespolcomon egy fotó. Hárman állunk a ballagási buli után.
Átöleljük egymást
nekem is megvan, mondta Havas Oszkár
őrzöd?
persze
te jelentetted régen az igazgatónak, hogy mi van a különórán?
kicsúszott belőle a kérdés. Nem kellett volna, gondolta
Havas Oszkár erősen markolta az üres vodkás poharat
mi van Anikóval?
összeházasodtunk. Endre is Tatjánával. Tatjana valami emléktáblát említett a
telefonban. Majd visszahívom
ez is munka
mi?
amit csinálok. Iszunk még egy felest?
csengett Havas Oszkár telefonja
megbeszélésben vagyok... értem, mikor?
felállt
látod... munka... tíz perc múlva itt vagyok... folytassuk...
elsietett
olyan, mint régen, gondolta Áron András, barátságos... reggel óvatosságra
intett, az is a szakmájához tartozik... az adatok a gépemben, villant át
intett a büfés lánynak
néhány perc múlva visszajövünk
a lifthez sietett
a pultjaiknál a gépeik fölé hajolva dolgoztak a társai. Hasonló tarkók. Szorgos
sereg
tíz óra negyvenhét perc volt
leült a gépéhez. Átküldte az összesített és az aznapi adatokat az otthoni gépére
lesz megbeszélés?, kérdezte a helyettese
várjatok
sietett a lifthez

Havas Oszkár már az asztaluknál ült
rángatnak, mondta... hol hagytuk abba?... Endre remek sakkjátékos volt
nagy tudós lett
Anikó mit csinál?
főnövér, kórházban
nem könnyű
egyre nehezebb
figyelj, András. Néhány napig eltart az átállás... számítanék rád
már mondta, az új főnököd is... a sárga pulóveres fickó
nem a főnököm
lehetne az enyém... elszoktam az ilyen szereptől
nem szerep... feladat... gondold át, három lépés vissza, három kombináció
előre... Aljechin meg Endre... emlékszel?
Endre hat lépésre kombinált
emelik a fizetésedet
mondtad már
a régi idők... mintha csak tegnap lett volna... a Liget... a Természetrajzi
Szertár... a tanárunk
Török Andor, mondta Áron András, öt éve temették
volt egy lány... zongorázott
alsóbb osztályban
sokfelé utaztál... ez is előnyödre válhat
ki az új főigazgató?
mennem kell, András... fel a fejfel... gondold át... terjeszkedni fog a cég...
mennem kell
fizetett. Elsietett
Áron András várt. Egyedül akart maradni. Nem voltak gondolatai. Fáradt volt.
Lassan állt fel. Lassan ment a lifthez. Mire a terembe ért, a pultok üresek voltak. A
fekete öltönyös biztonsági ember fel-alá sétált. Őrködik, gondolta Áron András
tizenegy óra nyolc perc volt
üzemzavar, mondta a biztonsági ember. Amíg a hálózatot javítják, mindenki
elmehetett. Holnap reggelre működik
a pultokon a gépek mint fekete koporsók sorakoztak
körültekerte nyakán a sálját, felvette a kapucnis kabátját
elállt a hóesés. Alacsonyan szálltak a felhők
tizenegy óra tizenhat perc volt. Anikó két órára ígérte reggel az érkezését a
közös ebédre. Lement a rakpartra. Anikóval szívesen üldögéltek párizsi útjukon
a Szajna-parton. Beszélni fogok az aligazgató barátommal. Már nem aligazgató,
de ő hozott a céghez is, vannak kapcsolatai. Visszament a járdára. Elindult az új
hátsor mellett. Arra gondolt, hogy ellenőriznie kell a bankszámlájukat, az ottho-
ni gépet. A fizetésük harmadát minden hónapban a bankszámlára utalták, egy
ideig kitarthatunk, gondolta. A pályázástól már elszokott, az fiataloknak való
újra hullani kezdett a hó, eltakarta a házakat, a Dunát, a túlsó partot, minden
átláthatatlan, biztonságban érezte magát a cégnél, fenyegetettségre nem gondolt, a
zölden villogó lámpa is alig látszott a következő saroknál, egy addig ismeretlen új
piros lámpasor világított az egyik kirakatban, *Régiségek, ritkaságok, adok-veszek*, be-

nézek, amíg Anikó érkezik, legalább átmelegszen, gondolta, belépett, körülnézek csak, mondta, a függönnyel takart sarokból hegedűszó hallatszott, hirtelen megszakadt, a függönnyt félrehúzták, csak nézzen körül, uram, nem kötelező a vásárlás, mondta a kilépő férfi a hegedűt a vonóval még mindig a kezébe tartva, az üzletben egyetlen lámpa világított, Áron András úgy érezte a homályban, mintha kápolnában állna, a tulajdonos vagy elárusító, nem tudta, hogy egyik-e vagy másik, vissza lépett a függöny mögé, letette a hegedűjét, felkapcsolta a világítást

talán talál valamit, uram, ami felkelti az érdeklődését, talán talál figyelemre méltót

a választékos beszédéből Áron András úgy gondolta, bizonyára a tulajdonos porcelánkészletek, különböző korszakokból híres, márkás sorozatok, tálak, ezüst evőeszközök, gyertyatartók, bronzfigurák, régi érmék, bársonytokokban töltőtollak, papírvágók, vitrinekben virágmintás, kígyóvonalzatú vázák, falakra függesztett perzsaszőnyegek, érezte otthon magát, uram, a férfi közelebb lépett, fel emelt egy vázát, Áron András a finom ujjait figyelte, a hangja is a hegedűéhez illett vegye le a kabátját, amíg nézelődik, még szárad

máris ruhaakasztót hozott, elhelyezte az átnedvesedett kabátot a fogason

úgy látom a tekintetéből, hogy figyelmes látogatót köszönthetek

Áron András felfigyelt rá, hogy nem vásárlót, látogatót mondott

nem láttam még az üzletet

két napja nyitottunk, ön az egyik első vendégünk

Áron András körbejárt. Megállt a vázák polca előtt

ön műgyűjtő?

hegedűs vagyok

hallottam. Öné az, amit itt látok, vagy csak...

az enyém, vágott közbe a férfi

nem értem... ez hatalmas kincs

hosszú történet, szívesen beavatom

Áron András a vázákat figyelte

jugendstil a múlt század fordulójáról. A kedvenceim, fáradt rózsaszínek, hervadás, kihalt szirmok, lopakodó kígyóvonalak, minden a mulandóságot idézi, ismerős érzés

magasra emelte a vázát, óvatosan helyezte vissza

régen gyűjt?

elmosolyodott, bizonyára különösnek tartja... nem... ha szabad kérdezni, ön mivel foglalkozik? Az a benyomásom, hogy nem áll távol öntől, amit...

elemző informatikus vagyok

apám testvére volt műgyűjtő, én apámat követtem, kis zenekarban játszott. A nagybátyám ötvenhat után Amerikába ment. Szerencsejáték-szenvedély kapta el. Óriási összegeket nyert. Műkincsbe fektette. Apám korábban meghalt. A nagybátyámnak nem voltak örökösei, a végrendeletében egy feltétellel rám hagyta a vagyonát. El kellett végeznem két művészettörténeti kurzust. Persze a zeneakadémista múltam is segített, stílusok, korszakok

mint egy mese, gondolta Áron András. Lehet, hogy mégsem tulajdonos, csak egy jól betanított vigéc, meg a hegedűszó is benne van a vevőcsábításban elhessegette a gondolatot

a festmények a másik helyiségben vannak, mutatott a férfi egy átjáró felé
csengett Áron András telefonja
Anikó hangja zaklatott volt
gyorsan... nagyvizit... programváltozás... nem tudunk együtt ebédelni. Az
egyik nővértársam megbetegedett, helyettesítenem kell az enyém mellett egy
másik öregotthonban. Éjszakai ügyelet mindkettőben. Reggel hatra otthon le-
szek. Szabadnapot kapok, kialszom magam
nem lesz sok a kettő?
a kamrában zacskós leves. A tasakon rajta van, hogy menyit ideig kell főzni
megoldom
a hűtőben van tegnapi zöldbabfőzelék. A mikróban öt perc... üss rá két tojást
jól vagy?
jól... voltál a cipzárosnál?
voltam
sietnem kell
a férfi félrevonult, amíg telefonáltak
több időm maradt, gondolta Áron András
az üzletben kellemes meleg volt
ha ön elemző, mosolygott a férfi, talál itt éppen elég elemezni valót. Mindegyik
tárgynak múltja van. Története. A végrendelet melléklete jó néhányat felsorolt.
Az ezüst menóra például egy Galíciából vándorló zsidó családé volt. Mindenüket
elvesztették, az imaszalagokat, az imakönyveket, a menórát vitték, ahhoz ra-
gaszkodtak. Aztán van itt...
Áron András az üvegtárlóhoz lépett
és a hegedű?, kérdezte Áron András... a kettő elég távoli
ne higgye, uram... a szólamok, a szólamok váltakozása, a távolodás, a talál-
kozás, az összhangzás, számomra minden tárgynak van szólama, körülmutatott,
együtt zenekar
Áron András figyelte az üvegezett tárlót. Átvillant rajta, hogy vissza kell hív-
nia Tatjánát, még a liftben megígérte
reggel, ha belépek, mondta a férfi, ismeretlenben érzem magam, de mégis
minden mintha évtizedek, évszázadok óta ismerős lenne
ilyesmiket is gyűjt?, kérdezte az üvegezett tárló fölé hajolva Áron András
hétvégén azért koncertezem, otthon gyakorlok, csak a próbákat hagyom ki...
sajnos... egyelőre elnézik
nem fárasztó?
pihentető... igen, ahány tárgy, annyi történet. A végrendelet melléklete tíz
oldal. Az ember végigéli minden darab történetét. Azért a középkori éremkész-
letért megmérgezték a tulajdonosát. Van itt kép, amit templomból loptak el
Áron András olvasta az üvegezett tárló alatt az újságlapokat
ilyeneket is árul?
egészen friss
megnézném
olvasta
Csepeli Híradó, 1945. január, romeltakarítás közben az önkéntes tereptisztí-
tók a Gubacsi hídnál, amit a visszavonulók robbantottak fel, három holttestet

találtak a törmelékek alatt, látom, érdeklí, mondta a tulajdonos, érdekes a története, tegnap éppen csak kinyitottam, egy rongyos, valamikor úgy mondták, ágrólszakadt, most úgy, hogy kukázó ember lépett be, bevallom, engedéllyel tartok gázpisztolyt, elővettem, a három holttest civilruhás fiatalember volt, olvasta közben tovább Áron András, a közelben lakók elmondták, hogy amikor a robbantás történt, egy leventeszakasz ért éppen a tűzerek mögött a hídhöz, a holttestek öltözékében megtalálták a leventeigazolványokat, olvasta Áron András, a kukázó ember, folytatta a tulajdonos, azt mondta, hogy az egyik kukában talált egy régi újságot, olcsón eladná, ki van rakva az üzleten, hogy régiségeket vásárolok, két napja csak száraz kenyeret evett, olcsón adná, régiség, hajtogatta, a leventeigazolványok segítségével keresik a családtagokat, olvasta Áron András, közzéteszszük a neveket, Szabó István, született 1926-ban, Horváth Lajos, született 1925-ben, Németh Ferenc, született 1926-ban, folytassam, uram?, kérdezte az üzlet tulajdonosa, Áron András a közlemény alatt a fotót nézte, ismerősnek találta, bólintott, önmagának bólintott, valóban ismerős, a tulajdonos a bólintást érdeklődésnek tekintette, eltettem a gázpisztolyt, folytatta, a szomszédos üzletláncból volt néhány bónuszom, odaadtam neki, hálálkodott, ez több napi élelemre elég lesz neki, látom, érdeklí az újság, Áron András a fotót figyelte, hídroncok, törmelék, lezuhant pillérek, alatta APN-fotó-felirat, az APN a Szovjet Távirati Iroda, mondta a tulajdonos, harctéri fotós képe, gondolta Áron András

megvenném

azt mondja, uram, hogy ön rendszerelemző, bizonyára találkozott a kukázóhoz hasonlókkal

sokféleképpen... mi a lap ára?

az öné, uram. Az érdeklődéséért, a figyelméért. Bármikor örömmel látom... nézelődni... szót váltani

nem könnyelműség?, kérdezte Áron András

a tulajdonos mosolygott

rokonszenves, gondolta Áron András

a végrendelet azt is kikötötte, hogy öt évig nem számolhatom fel a készletet. Addig megőrzöm, jobb, ha együtt tartom, öt év múlva így előnyösebben értékesíthetem. Az összegből alapíthatok egy zenekart, esetleg csak egy kvartettet... addig maradnak a hétvégi koncertek... meg a gázpisztoly óvatosságából

öt évre kombinál?

tervezek... gyorsan elszalad

Áron András óvatosan összehajtotta az újságlapot, a kistáskájába csúsztatva

bármikor, uram, ha erre jár

erősödött a hóesés

megy a függöny mögé hegedülni, gondolta Áron András, miközben az 1-es villamos megállója felé haladt

tizenkét óra huszonnyolc perc volt

talált a villamoson ülőhelyet. Elővette a Csepeli Híradót. Újra elolvasta

a szemközti padon ülő, az arcát sáljával takaró idős férfi előrehajolt

mondja, meddig tart ez?, látom, olvasott ember

vékony madárhangja volt

mi?, kérdezte Áron András, a hóesés?

ez az egész. Maga tájékozott lehet, ha ilyen régi lapot olvas... mondja, mi van itt?

Áron András nem tudott elszakadni a hídroncs fotójától
nem értem, kérem... pontosan mire gondol?

a férfi legyintett
meddig tart ez?

Áron András próbálta nem tudomásul venni a kérdést
a hősés?

ez a vircsaft

vircsaft, ez jó, gondolta Áron András

mivel foglalkozik?

egy senki vagyok... nyugdíjas... valamikor tanár voltam... meddig?
nem tudom

a Thököly úti megállónál leszállt. Mire hazaért, átázott a cipője. Papucsot húzott. Nézte az órát, amíg kavargatta a forralt vízben a zacskós levest. Átmelegítette az előző napi zöldbabot, nem volt kedve tojást ütni rá. Nem mosogatott el. Kinyitotta a gépét, olvasta a korábbi aligazgató barátja délelőtt küldött levelét, közös megegyezéssel hagytam ott őket, úgy gondoltam, ez a legegyszerűbb megoldás. A közelükben sem maradok. Minden szavuk hazugság. Légy óvatos, messzire nyúlik a kezük. Rövidesen hívlak. Töröld a leveletem a gépedről

leült a karosszékébe. Próbálta rendbe szedni az elmúlt órák eseményeit. Kavarogtak az arcok, a hangok. Néhány percre elaludt. Felriadt. Ugrott a telefonhoz

vártam a hívásodat, mondta Tatjana

ne haragudj... annyi minden

segítenél?

mi történt?

volt Pilisligeten egy kis nyári otthonunk Endrével

tudom, jártam ott

megvan még, de mióta Endre meghalt, nem járok oda, lakatot tettem az ajtóra feltörték?

a múlt héten értesített a polgármester, kis falu, talán hatszáz lakos, szerették sokan Endrét, a kiskolások, a művelődési otthonba is lejárt és?

a polgármester írta, hogy emléktáblát helyeznek el a kisházon

szép... és?

megkérdezték, felolvashatják-e a köszöntődet, amit Endre ötvenedik születésnapján mondtál a kisházban, megőrizték

persze

ma lenne az avatás. Hívtak. Kértem az egyik kolléganőmet, hogy kísérvén el, nem szeretnék ebben az időben egyedül menni, de nem ér rá. Eljönne velem?

mikor?

most

mikor most?

nálam két óra nyolc van. Háromra érte mennék. Fél ötkor van az avatás. Ismerem jól az utat, havazásban is ötven-hatvan perc

ezért hívtad Havas Oszkárt is?
a régi hármastok... a sakkcsapat, gondoltam
mit mondott
megpróbál jönni... hallasz? itt vagy még?
itt vagyok... persze, megyek veled
érted megyek a kocsival
háromkor. A ház előtt lehet parkolni. Ott várlak
újra elaludt. Álmában a régiségboltban állt, az öné, uram, nyújtotta a hídrón-
csok fotóját Török Andor, eltehetem, tanár úr? Őrizze meg, mondta Török Andor,
állához emelte a hegedűjét, Schubertet játszott
csengetésre riadt fel
három óra öt perc volt